

Referat foreldremøte for rødruss 04.11.24

Elever på Vg3 har ikke foreldremøter slik som på Vg2. På møtene på Vg2 var inkludering og russetid tema. Av den grunn er det bare foreldre/foresatte på Vg3 som har fått invitasjon til møtet. Referatet legges ut på skolenes hjemmesider, slik at alle «russeforeldre» har mulighet til å få informasjonen som ble formidlet i møtet.

Velkommen v/ rektor Nina Røvik

Innledning v/ rektor Geir Næstby

Russeforeldremøte – hvorfor det?

Russetiden er en særnorsk feiring og Norge er det eneste landet hvor elevene feirer før de er ferdige med skolen og eksamen.

Russefeiring kan være veldig gøy, men for mange ungdommer har negative opplevelser før, under og etter feiringen.

Uttalelse fra elev: «Det var igjen noen ledige plasser på bussen, og vi fikk være med. Så oppdaget vi at de hadde en egen Snap gruppe med de som var «originalt» med på busen, der de avtalte egne fester. Jeg har betalt 40.000, for å fortsatt stå utenfor» - Gutt 18 pr, på vg3, oktober 2024.

Flere elever gjør ting de egentlig ikke ønsker for å få være med i grupper og på fest. Det er økt rusbruk særlig kokain, ikke vær naiv. Flere tar valg de egentlig ikke kan stå inne for, og det medfører emosjonelle vansker i etterkant av feiringen. Planleggingen og gjennomføringen kan påvirke skolerresultater.

Sterke markedsaktører

Russ er «Big business». Firmaene sender personlige meldinger til ungdom, og danner grupper på sosiale medier. De driver ulovlig markedsføring overfor mindreårige, gjennom f.eks. verve ungdom under 18 pr til å selge klær, effekter og billetter mot rabatterte priser. Dette er ulovlig.

Råd fra ungdom

Snakk med ungdommen din, vær nysgjerrig og åpen. Tenk sammen om hva slags feiring ungdommen din vil være med på. Stemmer det at «alle andre for lov»? Foreldre må snakke sammen. Snakk om psykisk helse jevnlig. Vær der for andre ungdommer også. Ungdommene trenger dere foreldre, vær tilgjengelig, edru og trygge.

Godt samarbeid mellom skolene og russen

Skolene har fått et tydelig mandat til å være mer synlig der det skjer. I Nordland forventes det av skolene og russen jobber i fellesskap med en trygg og inkluderende avgangsmarkering.

Bodø og Bodin samarbeider tett og godt, og Bodø er foregangskommune for godt tverrfaglig samarbeid hvor foreldrerollen er særdeles viktig.

Politiet v/Politikontakt og Russekontakt Henrik Brørs

Presentasjonen fra politiet er i all hovedsak den som gjennomgås med russen før russefeiringen starter.

Politiets rolle og ansvar under russefeiring

Brørs henviser til politilovens §2 som blant annet sier at «Politiet skal forebygge kriminalitet og andre krenkelser av den offentlige orden og sikkerhet»

Politiets erfaringer

De fleste russ oppfører seg veldig bra! Likevel er det noen få som ødelegger, som f.eks bråk, støy, slagsmål, overstadig beruselse og deling av seksualiserte bilder/film

Politiets forventninger

Russen må følge pålegg gitt fra politiet, og ikke forstyrre de når de jobber. Russeknuter skal ikke gå på bekostning av norsk lov

Rusmidler

Alkohol fører til nedsatt vurderingsevne og overstadige berusede personer krever store ressurser. Promillekjøring både bil, moped og sparkesykkel likestilles. Bruk av narkotika er uten tvil straffbart og politiet har nulltoleranse for narkotika i russetiden.

Sosiale media

Det er flere tilfeller hvert år på straffbar bruk av sosiale medier. Hovedregel: Man skal samtykke fra alle involverte før man deler bilde/film

Seksuelle overgrep

Det går igjen at gjerningsperson og offer kjenner hverandre og er ofte beruset. Utsatt for overgrep? Varsle politiet og kontakt overgrepsmottaket (ligger på legevakta Bodø) så fort som mulig.

Konsekvenser ved lovbrudd

Dersom en russ/ungdom blir anmeldt kan det komme på rullebladet, og det kan ha mye å si for jobbmuligheter og utdanning.

Politiets ønsker for russetida

God dialog og samarbeid med russen og skape positive opplevelser og gode minner.

Politiets ønsker for melding

Ved slippfester og andre fester ønsker politiet digital melding 1 uke før arrangementet på Politiet.no. Der ligger det skjema som fylles ut

- <https://www.politiet.no/tjenester/arrangementer/#slik-soker-og-melder-du-til-nordland-politidistrikt-button>

Politiets råd til foreldre og foresatte

1. Snakk med ungdommen om forventninger og ønsker for Russetiden - er alle inkludert?
2. Snakk om Rus
3. Russe-camp
  - Still opp som vakt og hjelp de om organiserer
  - Politiet ser positivt med camp
  - Foresatte de viktigste forebyggerne@
4. Vær en trygg og tilgjengelig og edru voksen
  - Transport og en "trygg havn"
5. Snakke om valg og konsekvenser

Bodø kommune v/Tom Forsmo

Det er elevene som arrangerer russefester og ikke foreldre/foresatte. Russefeiringa er i 2025 flyttet til 16.05 – 02.06. Det er sentralt gitt eksamen gjennomført og temperatur og lys antagelig bedre enn tidligere.

Tidligere russefeiringer

Bodø kommune har tilrettelagt for Russecamp på ulike lokasjoner i mange år. Det har vært veldig viktig for å kunne samle russen på et trygt og begrenset område. De to siste årene har campen vært på Burøya, og vil være der også i 2025.

Avtale om leie av areal og åpningstider

Russen får tilgang til campen 3-5 dager før russefeiringen starter. Det kreves kontrakter med alle russebussene som skal være på området. Området skal være inngjerdet. Campen er kun for avgangselever. Åpningstider 17-24 på hverdager, 17-03 i helger/helligdager 1 x døgnåpent. Det kreves 9 vakter på ukedager og 11 i helgene. Russen må lage tegninger av området og gjennomføre en ROS-analyse (risiko- og sårbarhetsanalyse). Dette skal gjennomføres og avtale med politi/brann/kommune.

Bodø kommune har tidligere arbeidet med å støtte russestyret og være behjelpelig med planlegging av russetid. Koordinere feiringen med politi og brann samt lese/godkjenne Ros-analysen. Dette skal ifølge Tom Eilertsen kommunen ikke lenger gjøre.

Russens oppgave

Russen skal selv organisering av russecamp og organisere vakthold. De må skaffe unntak fra bestemmelser i veitrafikkloven for russebusser. De må bestille/tømme toaletter, samt rigge til camp. Rydde etter camp og organisere tilstelninger.

Dette må russen ta hensyn til i planleggingen

Alle skal inkluderes. Det er «naboer» på Burøya, ta tidlig kontakt med disse og informer om planene for campen. Foreldre må engasjeres og hjelpe til i planleggingen, men husk på at russen er voksne så de er hovedansvarlige. Lage klare avtaler med leverandører.

Russens konkrete oppgaver

- Økonomi — inntekter og utgifter
- Klare avtaler med russen
- Kontrakter med russebusser/andre
- Leie av gjerder
- Leie av toaletter
- Sitteplasser — benker
- Vann
- Strøm
- Belysning
- HMS — Helse miljø og sikkerhet
- Røde kors kan leies inn
- Program for ukene
- Reglement for russen
- Vakthold
  - Foresatte
  - Natteravner
  - Kirkens bymisjon
  - politi
- Sikre russebusser/campingvogner/telt
- Bepising
  - Ikke salg på campen
- OPPRYDDING

En russemammas erfaringer v/Linda Sørensen

Linda var mamma til en russ 2024. Hun fikk 1. mai, da russefeiringa startet, mistanke om at noe ikke var som det skulle. Fant ei «Russebu» uten mat og utstyr. Dette er ei bu som brukes i campen. Linda tok da foreldreansvar for «matbua». Alle foreldre er med i FB-gruppa som russen etablerer og der fikk Linda koblet på noen flere foreldre. De hev seg rundt og måtte skaffe kokeplate, kasseroller og mat. Det var en utfordring at det ikke var penger til dette, så Linda handlet inn det som trengtes på eget ansvar. Pga. russens mangelfulle påkobling av foreldre tidlig på vinter/vår ble det heftig for de foreldrene som sto igjen som ansvarlig etter at feiringa var startet.

Viktig: Russen må starte prosessen med å finne de foresatte som skal ha ansvar tidlig. Russen må sjekke underveis at de foreldrene som har tatt ansvar følger opp.

Matbua er hjertet i campen. Her står benkene. Dette er campens treffpunkt. Viktig å kunne tilby mat til russen som fester og er ruspåvirket. I 2024 var det ca. 600 russ, og det var bestemt at det skulle være gratis mat. Dersom det skal være slik videre må dette løses gjennom sponsing. Her må russen være tidlig ut slik at butikkeierne kan sikre sponsing av sine leverandører. I 2024 måtte innkjøp av mat løses med foreldrebetaling. Det gikk 1000 pølser med brød/lomper hver dag. I tillegg 400 Toast. Dette må handles inn, mekkes sammen og varmes i campen.

Planlegging og gjennomføring av «mattilbudet» er krevende: Hvem skal kjøpe pølsene og frakte til camp? Hvor mye tilbehør er det behov for og hvor mye er det igjen? Det er et aggregat i matbua, men det slås av om natta. Strøm er en begrensning. De hadde en burgerdag (Elgvakta/nattevåk) og da ble det produsert og spist 2000 burgere med tilbehør! I tillegg var Matbua lenger åpen og det ble servert varm suppe med focaccia, vafler og gjærbakst.

NB! Når det blir valgt ledere i foreldregruppa tidlig så kan de gjøre gode forberedelser. Russen må ha penger til å drive Matbua, hvem kan være sponsorer? Sponsing av penger og sponsing av mat. Linda har en del skjema som ble brukt under Russ 2024 som kan deles

Et avklarende og avgjørende spørsmål i forkant, er servicenivået i en slik matbu. Hva er forventet, hva er mulig og hva er gjennomførbart.

Russepresidenter v/Selma-Bodin og Bendik-Bodø

Hva kan dere foreldre bidra med, for en trygg og sikker russetid?

Det er etablert en FB- gruppe – Foreldregruppe for Bodørusseren 2025. (Etter møtet ble det oppdaget at foreldre ikke fant gruppen. Denne gruppen må løses ved at russeren legges til, og de legger til foreldre)

Det er behov for foreldre som tar ansvar for vakthold, vaktlister og matboden. Videre et teknisk team som kan ta hånd om aggregat som gir strøm til hele campen. Hver buss skal ha uttak + matvognen.

Hva kan russepresidentene bidra med til en inkluderende russetid?

De vil tilby ulike arrangementer hvor all russ er invitert, uavhengig av gruppe og tilhørighet. Det skal tilbys arrangementer hvor det ikke blir servert alkohol. Bussene er en viktig del av inkluderingen og det skal være slik at alle som er i campen skal få komme inn i bussene.

Foreldrene er en stor og avgjørende ressurs for russeren i planleggingen og gjennomføringen.

Referent Nina, rektor